

Bir Manavgat Hatırası Amin

– Sami Biber · 14 Mart 2024

NOT: 1-Anıdaki şive Manavgat değil Fethiye şivesidir. Manavgat şivesi bana biraz daha zor geldiği için Fethiye şivesiyle yazdım 2- Bu anıdaki olay aynen gerçektir.

*****

Taaa 1980'li yılların başı.

Artık sağcıların solcuları, solcuların sağcılarını öldürmediği yıllardayız yani 1981-1982 ya 1983 olabilir. Dünyanın en güzel köşelerinden biri olan Manavgat'tayım. Bir kandil günü müydü yoksa yine böyle bir Ramazan ayı mıydı tam hatırlamıyorum...

Evet, o yıllarda Manavgat'ın nüfusu henüz 10.000. Yani Tüm Manavgat halkını bir yemek ziyafetinde bir araya toplamak mümkün. (Unutmadan, 1980'li yıllarda 10.000 nüfusuyla Manavgat, Antalya'nın Alanya'dan sonraki ikinci büyük ilçesi... Gündoğmuş gibi, Kumluca gibi, Finike gibi ilçelerde nüfus 3.000'in altına bile düşüyordu.)

Yemek organizasyonunu belediye mi yapmıştı yoksa Diyanet ya da zenginlerden biri mi hatırlamıyorum ama bunun pek de önemi yoktu zira Akdeniz ve Ege Bölgesinin tamamında gelir durumları iyi olan insanlar sık sık böyle yemekler verirdilerdi. Hatta emeklilik hakkını elde ettiği için konu komşuya yemek verene bile şahit oldum. Millet yemek vermek için bahane arar bu

topraklarda. Allah bu özelliklerini asla kaybettirmesin, hayli cömerttirler.

Neyse efendim,akşam ezanını müteakip Allah ne verdiyse yumulduk yemeklere ki özellikle benim için büyük bir şanstı böyle bir yerde görev yapıyor olmak. Zira başka yerlerin bekarları için geçerli olan makarnaya ya da yumurtaya talim benim için geçerli değildi.

Bu tür ziyafetler genellikle Kur'an'lı, Mevlidli, ilahili yapılırdı ve söylemeye hacet yok bizim okul, yani İmam- Hatip Lisesi, organizasyonda mutlaka görev alırdı.

O gün de görev taksimatı iyi yapılmıştı. Cami imamları ve bizim Meslek Dersleri öğretmenleri Kur'an ve mevlid, bizim talebeler de arada ilahi okuyacaklar. (Bu hep böyle olur.)

Müthiş bir kalabalık var. Biz erkekler geniş bir bahçedeyiz. Kadınlar ise bahçenin ortasında iki katlı bir evin iki katını da doldurmuş vaziyettedirler. Hoparlörler sonuna kadar açılmış vaziyette. Öyle ki sesimiz kesinlikle batıda Serik, doğuda Alanya'da duyuluyordur. Ancak bu kadar volümü yüksek bir sese rağmen ev kısmındaki kadınların konuşma sesleri bizim hocaların hoparlardan yansıyan seslerini bastırıyor.

Kadınlar Kur'an okunurken susuyorlar lakin mevlid başlar başlamaz konuşmalar başlıyor. İlahiler okunurken de konuşuyorlar.

Müezzin veya bizim öğretmenlerden biri mevlidden okuyor:

Cümle-âlem yoğ iken ol var idi
Yaradılmışdan ganî cabbâr idi

Kadınlar tarafı:

-Gız Hatça!
-Ne va gııı.
- Dümdüllerin Aaaşa, Adanalı Cabbar'a kaçmış deyolar dooru mu
-Aaaşa değil, güççük kızları Zeynep kaçmış.

Mevlithan okuyor:

Kudretin izhâr edüp hem ol celîl
Birliğine bunları kıldı delîl

Kadınlar tarafı:

- Keziban yenge ! Irazca'nın oğlanı Celil hapsa mi adıldı?
- Yok gııı. İftira atmışlar oğlana. Hakim delil yetersizliğinden salıvermiş garibi.
- O da hırlı bir bok değil emme.
- Sus gı, gur'an oguneyo. Gur'an ogunurken gonusulmaz.
- Gur'an değil ki mevlüd oguneyo.
- He doğru deyon. Gonus o zaman.

Mevlidhanlar okuyor:

Her kim ki diler bu duada buluna
Fâtiha ihsân ede ben kûluna

Kadınlar tarafı:

- Gı ellerini galdırsana
- Niye ki nenem?
- Fatiha oguyecееez. Duymadın mı hoca ' El fatiha ' Dedi.
- Ah Satı nenem ah. Bir de gulaklarım duymeyo dersin. Valla benden iyi duyuyon.

Mevlidhanlar kısmı:

Bazıları derler ki ol üç dilberin
Asiye 'ydi biri ol meh-peykerin

- Hatmana gııı. Huuuu. Bağıve hele.
- Ne va gııı?
- Asiye'yi Sami hoca'ya yapverecediniz n'ooldu o iş?
- Gı, o herif evlenmez. Valla da evlenmez billa da evlenmez.
- Niye ki gı?
- Anam, herif her gün bir davette. Nerde beleş orda yerleş. Esvabını gonsular yıkeyo, evini gonsula temizleyo herif garıyı n'aapsın.
- Dooru deyon valla. Herif padişah sanki. Bir eli yağda, bir eli balda deyyusun. Buna neden bu gada meraklı bu millet anlamadım hiç.
- Gız suss suss. Herif İmam- Hatıp hocası. Çarpılırsın valla.

Evet efendim. Aslında bu konuşmalar en az bir saat sürdü ama tamamını yazıp da okuyucuyu bunaltmamalıım. Anlayacağınız kadınlar mevlit ve ilahiler okunurken her konuda kendi aralarında konuşuyorlar. Tabii ki din görevlileri rahatsız bu durumdan. Hani bazen büyükler namaz kılarken küçük

çocuklar yaramazlık yapar da büyükler içlerinden sure okurken birden seslerini yükseltirler ya işte aynen öyle bizim müezzinler, hatta talebeler zaman zaman seslerini yükseltip kadınlara ' Ya bi susun Allah rızası için.' Mesajları göndersele de kadınlar tarafı asla tınmıyordu.

Derken Kur'an tilaveti, mevlid kısmı, ilahiler bitti. Dua faslına geçtik.

Eyvah ki eyvah! Duayı Manavgat'ın en asabi hocası Mustafa Hoca yapacak. Hani şu kendisine ' Milli piyangodan çıkan parayla cami yaptırsam cennete girer miyim?' Diye soran vatandaşa o meşhur kol hareketini yapıp ' Naahhh gidersen ' Diye cevap veren Mustafa Hoca...

Ama Mustafa Hoca'yı az daha tanimalısınız ki ne kadar asabi olduğunu anlayasınız.

Hoca, bir sebeple kaymakamla takışıyor. Kaymakamla aralarının bozuk olduğu günlerde de vaaz kürsüsünde şu fıkrayı anlatıyor.

" Hocanın biri bir gece Rüyasında gaymagamı görmüş. Görmüş emme gaymagamı devamlı hırlayan azgın bir köpek olarak görmüş. Derkene ertesi gün gaymagamlıgta bir iş varmış. Çıgılmış gaymagamın huzuruna. Gaymagam buna bağırılmış, çığırılmış. Hoca dayanamamış. " Ağşamki ööken geçmedi mi daha?" Demiş."

Söylemeye gerek yok Mustafa Hoca bu fıkrayı vaazda anlattıktan bir kaç gün sonra sürgünü yedi.

Mustafa Hoca Başladı duaya. (Arapaça kısımları atlayıp direkt Türkçe kısma geçiyorum)

-Allah'ım. Bu mübarek günde cümle mü'minlerin günahlarını bağışla.

Erkek ve kadınlar hep beraber aynı anda

-Amiiiiinnnnn.

Aminin ardından kadınlar tarafında konuşma aynen devam.

-Gı Zeynep ! Döndü, döndü mü?

-Döndü döndü. Dönmeyip n'apcek? İki tane sıpası va.

-Mıstvali çok yalvarmış. "Bi daha senin üzerine gül goklemecem." diye yemin etmiş

-Gül goglamaz emme karanfıl goklar o donuz.

-Haa haa haaa. Dooru deyon.

Mustafa Hoca bir taraftan 'Ya sabır.' Çekiyor, öte taraftan duaya devam.

-Ey yeri göğü, gördüğümüz görmediğimiz bütün mevcudatı sadece ol emriyle yaratan Mevlam. Bizleri hep doğrularla karşılaştır. Doğru yoldan ayırma

Yine erkek ve kadınlar hep bir ağızdan

-Aminnnnn

Ve kadınlar kısmı yine sohbete devam tabii ki

- Gız Feride ! Öyle durma geride. Yanaş eccik. Senin düğün ne zaman?

-O iş yattı Hacer Aba. Ben gariyer yapmak isteyom, Durmuş Alı dutturdu evlenip çocuk yapalım.

-Of be Feride ! Anan kimi hamarat olamadın bi türlü. Hem gariyer yap hem çocuk doğur. Biz her gün bir sürü işi aynı anda yapmuyo muyuz?

Mustafa Hocanın yüzüne bakıyorum. Sigortalar atmak üzere.

- Ey Yücelerden yüce Allah'ım ! Sen hastalarımıza şifa, dertlilerimize deva, borçlularımıza eda ihsan eyle.

Hep beraber:

-Aaaamiiiiinnnn.

- Halime gadın ! Mevlüt ne oldu?

-Len uyuyon mu goca garı? Mevlüt bitti ya. Hoca dua ediyo ya. Duymeyon mu?

-Ha ha haaa. O mevlüt değil. Gabakçıların Mevlüt deyon.

-Gebersin gavat.

Mustafa Hoca artık kayışı kopardı.

-Ey Allah'ım ! Sen şu kadın milletinin çenesini kurut Ya Rabbim.

Erkekler kısmı sanki o anda bahçeye bir bomba atılmış gibi sustu. Gözler kadınlar kısmına yani iki katlı eve çevrilmişti. Bekleyiş bir saniye bile sürmedi. Hep bir ağızdan

-Amiiiiinnnnn.

Mustafa Hoca da dahil biz erkekler gülme krizlerine girerken kadınlardan en yaşlı olanı kafasını

pencereden uzatıp sordu:

-Len herifler ne güleyonuz? Dua ogunurken gülünür mü? Ananızdan babanızdan böyle mi terbiye aldınız? Pek çoğunuz bir de imam-hatip hocası oleceksiniz. Tuuu sizin sufatınıza.

Biz onlardan geri kalacak değildik ya. Topluca bağıldık

-Aaaaamiiiiinnnn